

LIANG-TAH-GO SIAO-NYING
〈亮塔個小人〉

KWU-Æ-TS P'ONG-DJOH BENG-YIU
〈孤哀子碰着朋友〉

teng AO-HWE SHIH-HWÔNG KY'IN-TSAO
等 〈懊悔說話欠早〉

Keh sæn-peng siao Veng-shü z MO S-MEO SÔ-ZAO-GO
箇三本小文書是慕師母所造個。

LONDON:

BRADBURY, EVANS, & CO., 11, BOUVERIE STREET.

1866.

LIANG-TAH-GO SIAO-NYING
亮塔個小人

Læ Da-ing nen-pin hæ-li yiu hyü-to tsiao teng sô keh-sing Yiu-sing tsiao yiu k'en-c'ih ing-we z
來大英南邊海裏有許多礁等沙箇星。有星礁有看出，因爲是
do-go hæ-li c'ih-tong-go yiu-sing z k'en-feh-c'ih-go ing-we z shü-li meh-sah-go Keh-cü
大個，海裏出東個；有星是看弗出個，因爲是水裏沒煞個。箇株
di-föng yiu do ngwe-hyin ziu-z joh-sih-go lao-da yia iao væn mao-bing 'o-hwông feh dzæ-'öng-go cü-kwu
地方有大危險。就是熟悉個老大也要犯毛病，何況弗在行個主顧
ih-p'ong-djoh keng-kô iao ngô-tsiao ts'in-sô jün ziu we tso-diao keh læ yia-tao z'-eo z yü-kô væn-kwæn
一碰着更加要研礁淺沙；船就會做掉。箇來夜到時候是愈加犯關。

Sô-yi læ keh-sing tsiao-go zöng-teng pih-iao shih-lih kao-kao-go liang-t'ah læ liang-t'ah-go ting-den pih-iao
所以來箇星礁個上頂必要設立高高個亮塔，來亮塔個頂頭必要
tin sæn-s kwun-go teng-tsæn s-teh keh-sing lao-da feh-zing s-long k'o-yi k'en-kyin bi-ko Læ
點三四管個燈盞，使得箇星老大弗曾駛攏可以看見，避過。來
liang-t'ah-li yia yiu nyung deng-tih hao công-kwun t'ah-li-go teng-tsæn
亮塔裏也有人庵的好掌管塔裏個燈盞。

Yiu ih-zo liang-t'ah doh-zi ih-go nying kwun-go djü gyi siao-nön ts-nga m-yiu bih-nying deng-tih
有一座亮塔獨自一個人管個；除其小囡之外嘸有別人庵的。
siao-nön-go ming-z kyiao-leh Me-tsia
小囡個名字叫勒梅姐。

Yiu ka ih-nyih kw'a-yia z'eo ah-tia iao tao ngen-zōng ky'i ma tong-si z dzong liang-t'ah teng
有介一日，快夜時候，阿爹要到岸上去買東西；是從亮塔等
ngen-zōng keh-da siang-lin-go sō-nyi-di ka ky'i Keh-da lu yia tsih-yiu ih-go z-zing kong-fu hao tseo
岸上箇埭相連個沙泥地介去。箇埭路也只有一個時辰工夫好走，
ing-we dziao-shü ziu iao tsiang-ky'i meh-sah s-teh gyi lu tu k'en-feh-c'ih-go
因為潮水就要漲起沒煞，使得其路都看弗出個。

Ah-tia teng-tsæn tsōng-hao-ts feh-zing tin-go ing-we z'eo mi-de gyi ziu teng Me-tsia
阿爹燈盞裝好仔，弗曾點個，因為時候末了，其就等梅姐
bih-ih-bih wō Siao-nön ngō we kw'a-kw'a tseo-cün-læ tin teng-tsæn wa læ-leh-gyi Ng
別一別，話：「小囡，我會快快走轉來點燈盞，還來勒及。爾
hao-vong p'ō ngō ziu læ-gyi
好劄^[1]怕，我就來其。」

[1] 原書此處錯印爲 hao-vông

Me-tsia ziu doh-zi læ liang-t'ah-li læ-kæn Gyi k'en-kyin t'in kw'a yia-de lóng læ-tih p'ah-læ
梅姐就獨自來亮塔裏來間。其看見天快夜了，浪來的拍來
p'ah-ky'i-go dön-ky'ün læ-tih c'ong-djōng keh-go tsiao yi t'ing-meng yiu mang-mang fong do-do-go
拍去個，團圈來的衝撞箇個礁；又聽聞有猛猛風，大大個
sing-hyiang læ-tih bô-ky'i-læ ziu hyiao-teh pih-yiu fong-pao læ-gyi
聲響，來的爬起來，就曉得必有風暴來其。

Me-tsia-go ah-nyiang yiu sän-nyin zin-deo ko-de Gyi tsao-yi yia deng-læ keh lang-loh-go liang-t'ah-li
梅姐個阿嬢有三年前頭過了。其早已也庵來箇冷落個亮塔裏。
Ing-we z gyin-sing-go nyü-nying feh-zing si-ts zin gyi peh-djōng kao-kao siao-nön doh Sing-shü
因為是虔心個女人，弗曾死之前，其不常教教小囡讀《聖書》；
peh-djōng kōng Yiæ-su dao-li peh gyi t'ing peh-djōng ts-tin T'in-vu-go 'ong-eng we s-loh Gyi doh-ts Yiæ-su
不常講耶穌道理撥其聽；不常指點天父個鴻恩，會賜落其獨子耶穌
tao shü-kæn-zōng læ hao tso cong-nying-go kyiу-cü hao sō-c'ih Gyi sing-ming ky'i c'ü-joh cong-nying-go ze
到世間上來，好做衆人個救主，好捨出其性命去取贖衆人個罪。
Ah-nyiang yia peh-djōng wô-hyiang gyi siao-nön dao Kyiu-cü Yiæ-su fi-dæn we siu-liu do-nying yia we
阿嬢也不常話向其小囡道，救主耶穌，非但會收留大人，也會
siu-liu siao-nying sō-diao gyi ze peh gyi teh-djoh t'in-koh-go fo-ky'i Gyi we ts-tin Mô-t'a
收留小人，赦掉其罪，撥其得着天國個福氣。其會指點馬太 XIX
tsōng tsih peh gyi k'en ziu-z Yiæ-su Zi sō-kōng-go shih-wō Hao-peh keh-sing siao-nying tao
章，14 節，撥其看，就是耶穌自所講個說話，「好撥箇星小人到
Ngō u-sen læ feh-k'o tsu-djü gyi ing-we t'in-koh-go nying z keh-cong ka-go
我烏碎來，弗可阻住其，因為天國個人是箇種介個。」

Læ tsiao-go 'eo-pe
來礁個後背，近點岸上，有一幫強盜，怕怕個相貌，
tseo-læ-tseo-ky'i læ-tih jing-lo
走來走去來的巡邏。其若看見有船淺沙，研礁，就會快快跳落小
jün ts'ang-long-ky'i hao-ziang ky'i póng-dzu jih-we ky'i ts'iang-kyih
船，撐攏去，好像去幫助，實爲去搶劫。

Keh-pæn wā-nying k'en-kyin Me-tsia-go ah-tia cün-læ ziu hwun-hyi-siang
箇班壞人看見梅姐個阿爹轉來就歡喜相，立刻忖出一個
hyüong-ôh-go kyi-kao Gyi hyiao-teh keh-zo liang-t'ah-li tsih-yiu ih-go siao nyiang-ts læ-kæn
兇惡個計較。其曉得箇座亮塔裏只有一個小娘子來間，若攔住其
ah-tia feh-hyü gyi kyü-ky'i m-yiu nying hao tin teng-tsæn Teng-tsæn feh tin-ts jün ih-ding iao
阿爹，弗許其歸去，嚙有人好點燈盞。燈盞弗點仔，船一定要
ngô-tsiao keh-tsao tsong yiu ho-veh hao-peh gyi do-leh-ky'i Gyi yia teh-cü tsao-t'in-nyiang yiu hao kyi-tsah
研礁；箇遭總有貨物好撥其駄勒去。其也得知早天亮有好幾隻
tsæ-leh pao-pe ho-veh-go jün we s-long-læ Keh-go kyi-meo ts'ang-hao-ts gyi ziu ding-kwe lah-djü Me-tsia-go
載勒寶貝貨物個船會駛攏來。箇個計謀撐好仔其就定規攔住梅姐個
ah-tia feh-hyü gyi ky'i tin teng-tsæn
阿爹，弗許其去點燈盞。

Keh-cong nying dza ôh-go feh-kwu nying-kō sing-ming c'ih-t'eh tæn iao jün tso-diao hao ts'iang
箇種人咋惡個！弗顧人家性命出脫，單要船做掉，好搶
bih-nying-go ho-veh zi fah-leh do-dzæ K'o-sih K'o-sih Sing-shü wô Nying-go sing z
別人個貨物，自發了大財！可惜！可惜！《聖書》話，「人個心是
væn-veh ts-nen ting ky'i-p'in kæn-tsô-go jü neng-keo liao-leh-tao Keh-tsih shü jih-we z kóng-djoh-go
萬物之內頂欺騙奸詐個，誰能夠料勒到。」箇節書實惠是講着個。

Me-tsia-go ah-tia tong-si ma-hao-ts ky'ih ih-tsah læn tsi-leh mun-deo keh-sing cün-læ
梅姐個阿爹東西買好仔，挈一隻籃，齒勒饅頭箇星，轉來，
i-pin læ-tih tseo-tseo i-pin læ-tih s-siang Gyi sing-li ts'eng keh-zóng tin teng-tsæn k'eo-k'eo tsing-hao
依邊來的走走，依邊來的思想。其心裏忖箇晌點燈盞扣扣正好。
Tseo-tao sô-di kw'a siang-gying keh-sing gyiang-dao dzong gyi iu-tih-go di-föng ziu ts'ön-c'ih-ky'i la gyi tao
走到沙地快相近，箇星強盜從其幽的個地方就竄出去，拉其到
di-yiang-li bo-hao gyi siu-kyiah keh-tsao song gyi tao kah-pih-go liang-ding peh gyi le-tao Gyi dziang-yia
地咩裏，縛好其手腳，箇遭送其到隔壁個涼亭撥其踈倒。其長夜
bah-lih-lih gyiu gyiang-dao sih-föng gyi gyiang-dao tsih-we c'ü-siao gyi Yiu liang-go nying z-z k'eh-k'eh kwun-siu
白力力求強盜釋放其；強盜只會取笑其。有兩個人時時刻刻管守
gyi yü-to coh-kwun peng-tao hæ-du-zóng ky'i jing-lo
其，餘多只管奔到海塗上去巡邏。

Me-tsia-go ah-tia læ liang-ding-li læ-tih dziah-kyih wô Keh-tsao dza long-fah ngô c'ong-æ-go
梅姐個阿爹來涼亭裏來的着急，話，箇遭咋弄法！我寵愛個[1]
siao-nön zi kwu-ling-ting læ liang-t'ah-li læ-kæn keh-sing teng-tsæn gyi feh neng-keo tin yia m-yiu bih-nying
小因自孤伶仃來亮塔裏來間；箇星燈盞其弗能夠點，也嚙有別人

læ-kæn hao tin-go   feh tin-ts k'ong-p'ô yiu hyü-to jün iao tso-diao   hyü-to nyiing-go sing-ming iao c'ih-t'eh
來間好點個；弗點仔恐怕有許多船要做掉，許多人個性命要出脫；
wa z dza-go kyih-sah ni
還是咋個結煞呢！

[1] 原書此處錯印爲 c'ông-æ-go

Me-tsia dzong siao-go kæn-deo boh-ts tsiang-kæn   sing-li wô   Ah-tia ziu we læ-gyi   keh-zöng
梅姐從小個間頭伏仔張間，心裏話，「阿爹就回來其；箇晌
z loh-tin-cong   gyi hyiao-teh dziao-shü ziu iao tsiang-ky'i   Z-ming-cong k'ao-leh pah tin-cong Me-tsia dzing-gyiu
是六點鐘；其曉得潮水就要漲起。」自鳴鐘敲了八點鐘梅姐仍舊
ngæn-tsing ts'ing-ting tsiang-kæn   tsih-z wa m-neh k'en-kyin gyi ah-tia læ   Tao pah-tin cong keh sô-di
眼睛清盯張間，只是還喫得看見其阿爹來。到八點鐘箇沙地
ts'ô-ih-ngæn be dziao-shü meh-zöng-de   tsih-leh wa yiu-tin t'ah-tang-t'ah c'ih-tong-go   iao tseo kæn kyiah-bu wa
差一眼被潮水沒上了；只勒還有點塔打塔出東個，要走揀腳步還
k'o-yi tseo-go   Tsæ deng ih-hyih dziao-shü 'o-jün tsiang ko-deo-de   kao-jü sô-di hao kyi-ts'ah
可以走個。再庵一歇潮水和然漲過頭了，高如沙地好幾尺。
Keh-tsao Me-tsia yiu do sing-hyiang eo-leh   wô   Ah-tia yüong læ   Tseo-leh kw'a   Ng
箇遭梅姐有大聲響謳勒，話，「阿爹，用來！走勒快！爾
læ-kæn tso-soh   Ng feh-tsiao tao 'ah-li ky'i   Ng-go siao-nön yiu möng-kyi [1] feh   Dæn-z gyi
來間做啥？爾弗照到何裏去？爾個小囡有忘記[1]弗？」但是其
eo-feh-ing   tsih-leh t'ing-meng dziao-shü tsiang-zöng   teng mang-mang fong-go sing-hyiang
謳弗應；只勒聽聞潮水漲上，等猛猛風個聲響。

[1] 原書此處錯印爲 mong-kyi

Me-tsia hyiao-teh keh-yia t'in pih-ding tang do fong-pao   gyi ah-tia ziah feh læ tin teng-tsæn   k'ong-p'ô yiu
梅姐曉得箇夜天必定打大風暴；其阿爹若弗來點燈盞，恐怕有
hyü-to jün   we-leh teng-tsæn feh-tin-go   iao ts'in-sô   ngô-tsiao   be tso-diao   Gyi ts'eng-tao keh-sing
許多船，爲了燈盞弗點個，要淺沙，研礁，被做掉。其忖到箇星
z-ken tsih-we   ü-ts-li   zo-lôh k'oh-læ k'oh-ky'i   long-do pe-shông
事幹只會椅子裏坐落哭來哭去，弄大悲傷。

Wa læ-tih k'oh-go z'-eo gyi kyi-teh tao ah-nyiang dzong-zin teng gyi peh-djöng sô-kóng-go shih-wô
還來的哭個時候其記得到阿孃從前等其不常所講個說話，
Kyüô-jü ah-tia yiu p'ong-djoh ngwe-hyin   kyih-næn   ng yüong kw'a-kw'a ky'i gyiu-gyiu Yiæ-su pông-dzu
「假如阿爹有碰着危險，劫難，爾用快快去求求耶穌幫助，
kyiu-c'ih   Gyi ziu lih-k'eh bô-ky'i   peng-tsing vông-li   gyü-tæn-lôh gyiu-gyiu   wô   Dz-pe-go Cü
救出。」其就立刻爬起，奔進房裏，跪帶落求求，話，慈悲個主，
gyiu-gyiu Ng yüong ts-tin ngô   tao-leh ka-go kying-di   kæ dza-go tso-fah   Tsæ gyiu-gyiu Cü pao-wu
求求爾用指點我，到了介個境地，該咋個做法。再求求主保護[1]，
to-hwô ngô-go ah-tia   s-teh gyi we m-ko m-næn en-en-tæn-tæn kyü-læ
朵化我個阿爹，使得其會喫過喫難安安耽耽歸來。

[1] 原書此處錯印爲 pao-wn

Keh-tsao dziao-shü yiu kah-zōng sô-di deh-ma ts'ah sing nyih-deo yiu pun-go z-zing löh-sæn-de yüih-liang
箇遭潮水有溢上沙地特買尺深；日頭有半個時辰落山了，月亮
yia yiu c'ih-zōng-de tsih-leh be heh-yüing tsô-djü t'in ziu moh-ts'eh-di-en lin ih-lih sing tu m-neh
也有出上了，只勒被黑雲遮住；天就墨漆地暗，連一粒星都嚦得
k'en-kyin
看見。

Læ ngen-zōng keh-sing gyiang-dao sing-li læ-tih tang-sön siang-vöng keh fong-pao c'ü jün tao sô-di be
來岸上箇星強盜心裏來的打算，想望箇風暴吹船到沙地，被
ky'üoh-mah Gyi-lah læ-tih ts'eng jün-li-go shü-siu m-neh k'en-kyin liang-t'ah-li-go teng-tsæn tsong we
喫沒。其拉來的忖船裏個水手，嚦得看見亮塔裏個燈盞，總會
m-deo m-jü s-long-læ
嚦頭嚦緒駛攏來。

Me-tsia-go sing-siang iao zi ky'i tin teng-tsæn tsih-z teng-tsæn pa-leh kao-kao-go gyi nying
梅姐個心想要自去點燈盞；只是燈盞擺勒高高個，其人
a-a-go feh neng-keo liao-leh-djoh Gyi ziu teh ih-bu lu-t'æ ky'ih-ky'ih k'eh-k'eh en-læ teng-tsæn-'ô
矮矮個，弗能夠撩勒着。其就掇一部路梯，乞乞克克安來燈盞下，
ih-keh ih-keh hyih-zōng-ky'i tsih-z wa ky'in-kao teng-tsæn wa liao-feh-djoh Gyi tsæ tseo-löh-læ tao vóng-li
一格一格吸上去；只是還欠高，燈盞還撩弗着。其再走落來到房裏
ky'i do ih-tsiang siao coh-teng lao-lao loh-loh pô lu-t'æ fóng-læ coh-teng zōng ziu hwun-hwun hyi-hyi
去馱一張小竹凳，勞勞碌碌把路梯放來竹凳上，就歡歡喜喜
bô-zöng-ky'i lu-t'æ tsæ hyih-zōng sing-li siang-vöng keh-tsao tsong hao tin-leh-djoh Dæn-z wa feh
爬上去，路梯再吸上，心裏想望箇遭總好點勒着。但是還弗
neng-keo se-tsih kyiah-tsih-meh-di tin-tæn-ky'i wa ts'ô ih-ngæn
能夠；雖即腳節末蹄蹠帶起，還差一眼。

Keh-tsao gyi sing li læ-tih ts'eng ziah yiu ih-keng bông hao pô zi-læ-ho bo-læ gyi deo-li ka ziu
箇遭其心裏來的忖，若有一根棒^[1]好把自來火縛來其頭裏介就
ih-ding hao tin-leh-djoh Ih-ts'eng-tao gyi tsæ tseo-löh-læ ky'i zing ih-keng bông-den Dönü-dönü ky'ün-ky'ün
一定好點勒着。一忖到其再走落來去尋一根棒^[1]頭。團團圈圈，
kôh-kôh löh-löh zing-leh k'o-lin ih-ngæn zing-feh-djoh
角角落落，尋勒可憐，一眼尋弗着。

[1] 原書此處錯印爲 bong

Fong-pao yi-kying tso-leh p'ô-p'ô-de Jün-li-go lao-da m-neh k'en-kyin liang-t'ah-go liang feh
風暴已經做勒怕怕了。船裏個老大，嚦得看見亮塔個亮，弗
hyiao-teh gyi læ 'ah-li feh hyiao-teh gyi jün z s-tao soh-go di-föng jih-dzæ z long-leh m-shih-fah
曉得其來何裏；弗曉得其船是駛到啥個地方；實在是弄勒嚦設法。

Keh-go z'-eo Me-tsia-go ah-tia læ liang-ding-li tso gyi-tao wō Gyi-gyu T'in-vu læ keh-zo
箇個時候梅姐個阿爹來涼亭裏做祈禱，話，「求求天父來箇座
en-lih-boh-long kwu-ts'ing lang-löh-go liang-t'ah-li æ-lin pao-wu ngô c'ong-æ-go siao-nön
暗力薄朧孤清冷落個亮塔裏哀憐，保護我寵愛個小囡^[1]。」

[1] 原書此處錯印爲 siao-som

Me-tsia-go sing 'o-jün næn-ko ziū ts'eng-tao keh-peng do-do-go Sing-shü 'oh-tsia ky'i do-læ din
梅姐個心和然難過就忖到箇本大大個《聖書》，或者去馱來墊
lu-t'æ wa keo kao-do wa k'o-yi tin teng-tsæn dæn-z Jing-ming-go Sing-shü dza ken kyiah-li dah-djoh
路梯還夠高大，還可以點燈盞；但是神明個《聖書》咋敢腳裏踏着
ni Tsæ-wô ngô ts'ing-æ-go ah-nyiang wa læ-tong z dza tseng-kwe kying-djong keh-peng shü ni Wa-yiu gyi tsæ
呢？再話我親愛個阿嬪還來東時咋尊貴敬重箇本書呢？還有其再
ts'eng do keh-peng Sing-shü ky'i kyiu nying-go sing-ming Jing-ming tsæ-ve feh hwun-hyi Ah-nyiang ziah
忖，馱箇本《聖書》去救人個性命，神明再贍弗歡喜。阿嬪若
læ-tong yia tsong we peh ngô yüöng Ts'eng-ko yi ts'eng gyi ziū k'ô-ding cü-i lih-k'eh ky'i do keh-peng
來東也總會撥我用。忖過又忖其就柯定主意，立刻去馱箇本
do-do Sing-shü din-læ lu-t'æ-ts-'ô tsæ hyih-zông-ky'i s-s-k'en Keh-tsao z k'eo-k'eo
大大《聖書》，墊來路梯之下，再吸上去試試看。箇遭是扣扣
tsing-hao ziū teng-tsæn ih-kwun ih-kwun gyi tin-leh shih-kwah-liang s-teh dön-ky'ün-go hæ-li tu ming-ming
正好，就燈盞一管一管其點勒雪刮亮，使得團圈個海裏都明明
tsiao-djoh
照着。

Ah-tia læ liang-ding-li k'en-kyin liang-t'ah-li yiu liang-kwông ing-c'ih-læ mō-zōng ken-zia Jing-ming-go
阿爹來涼亭裏，看見亮塔裏有亮光映出來，馬上感謝神明個
eng-we we pông-dzu gyi-go siao-nön læ keh-go ngwe-hyin-go z'-eo hao tin-dziah teng-tsæn tsih-z feh hyiao-teh
恩惠會幫助^[1]其個小囡來箇個危險個時候好點着燈盞；只是弗曉得
dza ih-tsong tso-fah-go
咋一種做法個。

[1] 原書此處錯印爲 pong-dzu

Keh-sing jün-li-go nyig k'en-kyin keh-go liang-kwông yia feh-tsiao dza hwun-hyi Gyi-lah jün ts'ô-ih-ngæn
箇星船裏個人看見箇個亮光也弗照咋歡喜。其拉船差一眼
s-long ngwe-hyin-go di-föng dæn-z wa læ-leh-gyi hao bi-ko tsiao teng sô pao-djün sing-ming min-ko
駛攏危險個地方，但是還來勒及好避過礁等沙，保全性命，免過
tsæ-wæn dzong bih-da lu en-en jün-jün ka s-c'ih-ky'i
災患，從別埭路安安然然介駛出去。

Keh-sing gyiang-dao tu fæn-cün ô-wöng tsi-tsao ing-we gyi-go kyi-meo yüöng-feh-djoh-go jün-li-go
箇星強盜都反轉恆惶嚙糟，因爲其個計謀用弗着個，船裏個
ho-veh do-feh-læ-go T'in kw'a liang-de gyi-lah pô ah-tia föng-tseo-de
貨物馱弗來個。天快亮了其拉把阿爹放走了。

Dziao-shü t'e-loh-de   keh-da sō-nyi lu c'ih-tong-de   ah-tia ziu kw'a-kw'a peng-tao liang-t'ah-li
潮水退落了，箇埭沙泥路出東了，阿爹就快快奔到亮塔裏。

Me-tsia djang-si teng ah-tia kōng Jing-ming z dza-go póng-dzu gyi læ keh ngwe-hyin-go z'eo hao tin-dziah teng-tsæn
梅姐詳細等阿爹講神明是咋個幫助其來箇危險個時候好點着燈盞。

Keh-cü siao nyiang-ts tæn-ts we ka do   Jing-ming-go   Sing-shü   we ka tseng-kying   ah-nyiang-go
箇株小娘子膽子會介大，神明個《聖書》會介尊敬，阿孃個
kao-hyüing we ka kyi-teh   nying-kō-go hao-tæ we ka kwu-djoh   tsing-tsing z næn-teh   cong siao nyiang-ts tu
教訓會介記得，人家個好歹會介顧着，真正是難得，衆小娘子都
kæ k'en gyi-go yiang
該看其個樣。

Da-bih-go   s-p'in   di ih-pah jih-kyiu siu   di ih-pah-ng tsih   wô   Jing-ming-go
大闢個〈詩篇〉第一百十九首，第一百五節，話，「神明個
shih-wô hao-zhang teng-tsæn we tsiao-djoh ngô-go kyiah-bu   hao-zhang liang-kwông we ying-dao ngô-go lu-kying
說話好像燈盞會照着我個腳步，好像亮光會引導我個路徑。」
Dæn-nyün Gyi-go shih-wô we ih-sang ih-si tsiao-djoh ying-dao ah-lah cong-nying s-teh ah-lah tu neng-keo tseo
但願其個說話會一生一世照着引導阿拉衆人使得阿拉都能夠走
t'in-koh weh-ming-go lu   teh-djoh m-gyüöng-dzing-go fo-h-ky'i   tsing-ziang keh liang-t'ah-go teng-tsæn z tsiao-djoh
天國活命個路，得着嚦窮盡個福氣，正像箇亮塔個燈盞是照着，
ying-dao keh-sing jün-zöng-go nyng   s-teh gyi neng-keo to-bi tsiao teng sô   teh-djoh sing-ming teng t'a-bing
引導箇星船上個人，使得其能夠躲避礁等沙，得着性命等太平。

Næn-kæn   kwæn-meng-go shih-wô   ngô iao meng ng-lah doh keh-peng shü-go siao-nying   Jing-ming-go
難間，關門個說話，我要問爾拉讀箇本書個小人，神明個
shih-wô yiu tsiao-djoh ng ma   Gyi-go liang-kwông z læ-tih ying-dao ng ma   Ng z hyiao-teh zi-go ze-ky'in
說話有照着爾嗎？其個亮光是來的引導爾嗎？爾是曉得自個罪愆
teng Yiæ-su-go kyi-ung ma   Yiæ-su-go kyi-ung ziang teng-tsæn-go kwông   yiu ming-liang ng-go ling-weng
等耶穌個救恩嗎？耶穌個救道，像燈盞個光，有明亮爾個靈魂，
s-teh ng neng-keo ken-c'ih Mo-kwe-go si-lu   hao bi-ko gyi   tseo Kiyu-cü-go weh-lu feh   Jü-ko
使得爾能夠趕出魔鬼個死路，好避過其，走救主個活路弗？如果
z-ka   ng-go liang-kwông yia kæ tsiao-djoh ming-liang bih-nying   hao-zhang Kiyu-cü Yiæ-su Zi læ Mô-t'a di-ng
是介，爾個亮光也該照着明亮別人，好像救主耶穌自來馬太第五
tsöng   di jih-s tsih sô wô   Ng-lah z shü-kæn-zöng-go liang-kwông   ih-zo dzing-ts kyin-læ sæn-teng
章，第十四節所話，「爾拉是世間上個亮光。一座城子建來山頂
tsæ-ve k'en-feh-kyin   Nying-kô tin-ts lah-coh feh en-læ tao-dong ô   z pa-læ coh-dæ-zöng   gyi ziu we
再瞻看弗見。人家點仔蠟燭弗安來倒桶下，是擺來燭臺上，其就會
s kwông peh cong oh-li-go nyng   Ng-go liang-kwông yia kæ tsiao-læ cong-nying-go min-zin   s-teh gyi-lah
賜光撥衆屋裏個人。爾個亮光也該照來衆人個面前，使得其拉
k'en-kyin ng-go hao 'ang-we we tseng-kying ng-lah T'in-zöng-go Ah-tia
看見爾個好行爲會尊敬爾拉天上個阿爹。」

孤哀子 碰 着 朋 友

KYI-NYIN zin-deo   læ Hwô-gyi-koh   yiu ih-go 'eo-sang dæ ih-go lao-nyüing   Gyi-lah liang
 幾年前頭，來花旗國，有一個後生抬一個老嫗。其拉兩
 fu-ts'i   hao-nyih tsiu bæn-ko-ts   ing-we yiu-tin dong-din tsiang-tong   zi ts'eng-ts'eng   ah-lah we ka
 夫妻，好日酒辦過仔，因為有點銅鈎仗東，自忖付，阿拉會介
 jing-kying   tao yiu foh-ky'i
 順境，倒有福氣。

Keh-go z-'eo gyi-lah z deng-læ ih-zo dzing-ts li-hyiang   Tsih-yiu zing-li-go z-ken feh ziang-i
 箇個時候其拉是庵來一座城子裏向。只有城裏個事幹弗像意，
 gyi-lah 'eo-deo pun-tao hyiang-'ô ky'i deng   Læ keh-deo   ih-go lang-zing-go di-fông   gyi-lah z ma ih-kw'e
 其拉後頭搬到鄉下去庵。來箇頭，一個冷靜個地方，其拉是買一塊
 di keh-kw'e di z sing k'æ-k'eng-go
 地。箇塊地是新開墾個。

Tsiu ngæn-zin k'en-læ   da-be nyng tsong wô keh-liang fu-ts'i yiu foh-ky'i-go   Tsæ-kô keh-liang-go nyng
 周眼前看來，大備人總話箇兩夫妻有福氣個。再加箇兩個人
 z ting 'o-moh ting kóng-deh-læ yia tu tso Yiae-su-go tsing meng-du   nyih-yia gyiu-k'eng ken-zia keh-we
 是頂和睦，頂講了來，也都做耶穌個真門徒，日夜求懇，感謝箇位
 s-peh gyi ih-ts'ih hao-c'ü-go T'in-vu
 賜撥其一切好處個天父。

Sæn-nyin kong-fu gyi-lah z-ka zi-jiu-zi-dzæ   en-en jün-jün ko-nyih-ts   feh-siang-tao keh-go z
 三年工夫其拉是介自由自在，安安然然過日子。弗想到箇個時
 'eo dziang-fu we sang-bing si-de teng gyi ts'ing-æ-go ts'i-ts ts'eh-leh-te-de   Gyi z yi-löh keh-kwu-sông-go
 候丈夫會生病死了，等其親愛個妻子拆了對了。其是遺落箇孤孀個
 lao-nyüing teng liang-go siao-siao shông-sang-go u-wæn
 老嫗等兩個小小雙生個烏娃。

Keh-go lao-nyüing z tsing kw'u-go di-fông yi lang-löh shü-fong yi 'ah-tsah yia m-jiu kyiao-s
 箇個老嫗是真苦個。地方又冷落，世風又狹窄，也嘸有教師
 læ-väöng gyin-sang-go beng-jiu yia ky'üih-li-go ts'ih-t'iah-go ts'ing-kyün yia deng-læ yün-yün-go jih-dzæ z
 來往^[1]，虔生個朋友也缺裏個，切貼個親眷也庵來遠遠個，實在是
 kwu-ling-ting pe-ts'ih-leh-kying-go Gyi z-djöng læ-tih k'oh-ky'i-læ wô Keh-tsao wa z dza-go
 孤伶仃，悲感勒緊個。其時常^[2]來的哭起來，話：「箇遭還是咋個
 kyih-sah ni
 結煞呢？」

[1] 原書此處錯印爲 læ-väöng

[2] 原書此處錯印爲 z-djong

Ky'ü-leh gyi yiu Sing-shü læ-tong z-djöng k'en-k'en Sing-Ling yi k'æ-dao gyi-go sing wa
虧勒其有《聖書》來東，時常看看，聖靈又開導其個心，還
yiu-tin teh-djoh en-wé Se-tsih dzing-gyiu z-ka læ-tih pe-shöng dziang-fu gyi cong-ü siang-vöng Jing-ming we
有點得着安慰。雖即仍舊時介來的悲傷丈夫，其終於想望神明會
læ pao-yiu gyi-zi teng gyi liang-go siao-wæn
來保佑其自等其兩個小娃。

Me vong en-sih-nyih gyi sing-li z yüih-fah næn-ko ko-feh-ko-ky'i ing-we læ keh-go di-föng
每逢安息日其心裏是越發難過，過弗過去，因爲來箇個地方
m-neh teh-djoh en-sih-go hao-c'ü li-pa-döng teng djün foh-ing-go nying tu m-neh-go
嚦得得着安息個好處，禮拜堂等傳福音個人都嚦得個。

We-leh ka keh gyin-sing-go ah-nyiang z o-jün næn-ko feh sô-teh Gyi liang-go ng-ts m-yiu sin-sang
爲了介箇虔心個阿嬪是和然難過，弗捨得其兩個兒子嚦有先生
læ kao-kao gyi peh gyi neng-keo doh-doh Sing-shü ming-bah dao-li keh-sing
來教教其，撥其能夠讀讀《聖書》，明白道理箇星。

Keh liang-go ng-ts nyin-kyi wa tsih-leh loh-shü gyi hao-hao-go ah-nyiang sang ziah-bing-de K'æ-kö
箇兩個兒子，年紀還只勒六歲，其好好個阿嬪生弱病了。開家
næn-ko z-tsin gyi-zi teh-cü tsong z iao si sô-yi we-leh siao-nying we z-djöng læ-tih gyiu-gyiu
難過時節，其自得知總是要死，所以爲了小人會時常來的求求
Jing-ming 'Eo-deo gyi-go bing dzin-dzin hyüong-ky'i-læ tao kyih-sah teng gyi liang-go ng-ts hyüong-hyüong cü
神明。後頭其個病漸漸兇起來，到結煞等其兩個兒子嗅嗅嘴，
zïu ky'ü-shü-de
就去世了。

Siao-nying moh-djoh gyi ah-nyiang-go siu teh-cü gyi lang-lang de hyiao-teh gyi z si-de zïu
小人摸着其阿嬪個手，得知其冷冷了，曉得其是死了，就
long-do k'oh-ky'i-læ-de
弄大哭起來了。

Ah-nyiang feh-zing si-ts teng ling-sô-kö wô Ngô z kw'a iao si tsih-z li-k'æ keh liang-go
阿嬪弗曾死仔等鄰舍家話：「我是快要死，只是離開箇兩個
siao-wæn tsing-tsing feh sô-teh Ngô ky'i-go jü we læ kwu-djoh gyi Ngô tsih-hao t'oh-fu Jing-ming-go
小娃真正弗捨得。我去個，誰會來顧着其？我只好託付神明個
siu-li siang-vöng Gyi tsong we læ pao-wu gyi
手裏，想望其總會來保護其。」

Gyi ko-ts 'eo yiu ih-veng ling-sô-kö læ siu-liu keh liang-go siao-nying keh-go ling-sô-kö yia z
其過之後有一份鄰舍家來收留箇兩個小人。箇個鄰舍家^[1]也是
kwu-söng lao-nyüing kô-li yia z gyüong-kw'u-go
孤孀老嬪，家裏也是窮苦個。

[1] 原書此處錯印爲 ling-kô-kô

Feh-zōng ih-nyin kong-fu ih-go siao-nying si-de ziu tsōng-læ gyi ah-nyiang-go bōng-pin tso u-sen
弗上一年工夫一個小人死了，就葬來其阿嬤個旁邊，做烏碎
dō-kô kw'eng-kæn
大家睏間。

K'eo-k'eo keh-go z'-eo yiu ih-go gyin-sing-go s-meo sing-su sing Li go tao keh-t'ah hyiang-ts'eng-li
扣扣箇個時候有一個虔心個師母，姓數姓李個，到箇墳鄉村裏
læ deng Gyi yia z m-tia m-nyiang-go nying tsih-z yiu ih-ngæn dong-din-go Gyi-go sing-siang z læ
來庵。其也是喫爹喫嬤個人，只是有一眼銅鉢個。其個心想是來
tso-tso hao-z tsiu-tsi gyüong-kw'u-go kao-kao siao-nying
做做好事，周濟窮苦個，教教小人。

Gyi teh-cü keh hyiang-ts'eng-li-go nying z ting kw'u-li-go lōh-boh mæn-fah sæn-ts'in yia fi-dæn gyi
其得知箇鄉村裏個人是頂苦裏個，落泊慢法三千，也非但其
kyi-sing z ky'üih kyi-sing ing-yüong-go tong-si gyi ling-weng yia z ky'üih keh keng-kô ing-yüong-go Jing-ming-go
肌身是缺肌身應用個東西，其靈魂也是缺箇更加應用個神明個
dao-li gyi ziu sing-li læ-teh ts'eng-ts'eng dza-go k'o-yi pōng-dzu gyi
道理，其就心裏來得忖忖咋個可以幫助其。

Pin ts'eng pin tseo-go z'-eo gyi k'en-kyin ih-go siao-nying læ lu pin-yin lih-kæn siang-mao sang-leh tsing
邊忖邊走個時候其看見一個小人來路邊沿立間，相貌生勒眞
hao jih-dzæ pi-cong peh-dong-go tsih-yiu i-sæn-læn-li m-neh c'ün-go
好，實在比衆不同個，只有衣衫襤襠，喫得穿個。

Li s-meo lih-lōh meng gyi wō Siao-di ng kyiao-leh soh-ko ming-z ni Gyi wō
李師母立落，問其話：「小弟，爾叫勒啥個名字呢？」其話：
Ngô ming-z kyiao-leh Yuô-koh
「我名字叫勒雅各。」

Li s-meo yi meng gyi wō Ng z deng 'ah-li ni Gyi ziu siu tin-tin wō
李師母又問其，話：「爾是庵何裏呢？」其就手點點，話：
Nô læ keh-deo jü-vong bōng-pin ih-kæn siao oh-li ngô z keh-t'ah-li deng-kæn Wa-yiu ih-go Bô
「喏！來箇頭樹縫旁邊一間小屋裏，我是箇墳裏庵間。還有一個琶
s-meo teng ngô dō-kô deng Gyi z ih-go kwu-sóng lao-nyüing yiu æ-lin kwu-djoh ngô feh-jün ngô
師母等我大家庵。其是一個孤孀老嫗，有哀憐顧着我，弗然我
tsing-tsing jao ngo-sah
真正要餓煞。」

Li s-meo yi wō Keh-we Bô s-meo z jü z ng-go ah-nyiang feh Gyi wō
李師母又話：「箇位琶師母是誰？是爾個阿嬤^[1]弗？」其話：
Feh-z Ngô gyiu-nyin yiu ih-go ting-hao-go ah-nyiang feh-tsiao dza dzih-din ngô teng ngô-go
「弗是。我舊年^[2]有一個頂好個阿嬤^[1]，弗照昨值鉢我等我個

ah-di yi we tso-tso i-zōng peh ah-lah c'ün yi we long-long vən peh ah-lah ky'uoh yi we kao-kao
阿弟，又會做做衣裳撥阿拉穿，又會弄弄飯撥阿拉喫，又會教教
ah-lah doh-shü kōng-kōng Yiæ-su dao-li peh ah-lah t'ing gyiu-gyiu Jing-ming pao-wu kwu-djoh ah-lah
阿拉讀書，講講耶穌道理撥阿拉聽，求求神明保護顧着阿拉。」

[1] 原書此處錯印爲 ah-myiang

[2] 原書此處錯印爲 gyiu-myin

Li s-meo yi wō Yin-dzæ ng-go ah-nyiang læ 'ah-li Gyi liu ngæn-li wō
李師母又話：「現在爾個阿孃來何裏？」其流眼淚，話：

Ah-nyiang z yi-kying si-de Gyi z tsōng-læ keh-deo ih-go veng-li
「阿孃是已經死了。其是葬來箇頭一個墳裏。」

Li s-meo yi wō 'Ah-li ih-yüih veng z ng-go ah-nyiang tsōng-kæn Gyi wō z
李師母又話：「何裏^[1]一穴墳是爾個阿孃葬間？」其話：「是
keh-yüih do-do-go læ keh hwō-yün li-hyang ôh-koh-loh-den-go Ngô hao-hao-go ah-nyiang z tsōng-læ keh-cü
箇穴大大個，來箇花園裏向惡角落頭個。我好好個阿孃是葬來箇株
jü 'ō-go ngô siao-siao-go ah-di yia z tso u-sen kw'eng-kæn En-tsōng-go z-'eo di-tyang z gyüih-leh
樹下個，我小小個阿弟也是做烏碎睏間。安葬個時候地垟是掘勒
sing-sing-go ngô ah-nyiang-go veng pi ah-di-go veng wa gyüih-leh sing-tin Ngô ih-sang ih-si feh neng-keo tsæ
深深個，我阿孃個墳比阿弟個墳還掘勒深點。我一生一世弗能夠再
k'en-kyin gyi K'o-sih K'o-sih Gyi yi teng s-meo wō Ngô hao teng ngô ky'i k'en veng-mo
看見其。可惜！可惜！」其又等師母話：「爾好等我去看墳墓
feh S-meo wō Keh-zōng ngô feh-ky'i k'en 'ō-tsao ky'i z-de Ngô næn-kæn iao teng ng kóng
弗？」師母話：「箇晌我弗去看，下遭去是了。我難間要等爾講
ih-fæn
一番。」

[1] 原書此處錯印爲 Ah-li

Siao-nying t'ing-meng s-meo ka wō ziu sing-kwō k'æ-k'æ-læ-de tsih-z gyi yüih-kōng s-meo yüih
小人聽聞師母介話，就心掛開開來了，只是其越講，師母越
k'en-c'ih gyi ah-nyiang-go hao-hao kao-hyüing ts'ō-feh-to mōng-kyi-de S-meo ding-kwe læ keh hyiang-ts'eng-li iao kæ
看出其阿孃個好好教訓差弗多忘記了。師母定規來箇鄉村裏要蓋
ih-kwun shü-vöng s-teh keh-sing siao-nying hao læ doh-doh sing-shü t'ing-t'ing dao-li ziu teng gyi bih-ih-bih
一管書房，使得箇星小人好來讀讀聖書，聽聽道理，就等其別一別
tseo-k'æ-de
走開了。

'Eo-deo s-meo tseo-tao keh-hyiang-ts'eng-li me-veng nying-kô-go oh-li ky'i t'ong-cû gyi-go sing-siang 後頭師母走到箇鄉村裏每份人家個屋裏去通知其個心想 ,

ts'ing-ts'ing cong siao-nying læ doh-doh shû 請請衆小人來讀讀書。

K'o-sih da-kæ nying tsih-we c'ü-siao gyi Yiu-teh wô Keh dza-go ka-shih Keh sing-sin 可惜！大概人只會取笑其。有得話：「箇咋個解說？箇新鮮 veng-fah ah-lah tao m-neh k'en-kyin-ko yia m-neh t'ing-meng-ko keh tsing-tsing z hyi-gyi 文法阿拉到嚟得看見過，也嚟得聽聞過，箇真正是稀奇。」

Keh-sing lao-dzing-go nyü-nying z pi da-kæ nying keng-kô k'eh-ts'eng keh-go z-ken gyi-lah tu z-ka 箇星老成個女人是比大概人更加刻付箇個事幹。其拉都是介 feng-feng peh-ih læ-tih nyi-leng gyi 紛紛不一來的議論其。

Shü-vông zo-ky'i-læ deo sæn-s li-pa tsih-yiu ih-go 'oh-sang-ts læ doh ziu-z siao Yüô-koh 書房坐起來頭三四禮拜只有一個學生子來讀，就是小雅各。 Se-tsih z-ka Li s-meo ih-ngæn feh yiae-dæ ih-ngæn feh-k'eng hyih Gyi hyiao-teh Jing-ming tsong we læ 雖即是介，李師母一眼弗懈怠，一眼弗肯歇。其曉得神明總會來 pông-ts'eng gyi s-teh shü-vông we hying-ky'i-læ keh-lah nyih-nyih-sing-sing z-djöng læ kao-hyüing keh ih-go 幫襯其，使得書房會興起來，箇拉熱熱心心時常來教訓箇一個 siao-nying 小人。

Tsæ ko-leh kyi-go li-pa nying-kô k'eh-ts'eng-go sing dzin-dzin t'e-de tao shü-vông-li læ doh-shü-go 再過了幾個禮拜人家刻付個心漸漸退了，到書房裏來讀書個 siao-nying do-nyiang to-ky'i-læ-de teng-tao shü-vông-li-go zo-deo tu zo-mun-de 小人大樣多起來了，等到書房裏個座頭都坐滿了。

Shü-vông yi-kying zo-leh liang-nyin Yüô-koh-go nyin-kyi yiu kyiushü-de Li s-meo k'en-kyin gyi min-seh 書房已經坐了兩年，雅各個年紀有九歲了。李師母看見其面色 bah-liao-liao-go kyi-sing yia seo-seo-go yi coh-kwun t'ing-meng gyi læ-tih wô z m-ky'i-lih 白籐籐個，肌身也瘦瘦個，又只管聽聞其來的話「是嚟氣力」， sing-li ziu peh jing-siang næn-ko-ky'i-læ-de 心裏就不忍相，難過起來了。

Tsæ deng-leh kyi-nyih Yüô-koh-go kyiah ve tseo gyi feh neng-keo tao shü-vông-li ky'i Li s-meo ziu 再庵勒幾日雅各個腳蹣走，其弗能夠到書房裏去。李師母就 tseo-tao gyi-go oh-li læ mông gyi læ keh-deo dzing-gyiu kao-hyüing gyi yia ling-leh gyi tao lu-zöng mæn-mæn 走到其個屋裏來望其，來箇頭仍舊教訓其，也領勒其到路上慢慢 ky'i tseo-tseo 去走走。

Yiu ih-nyih Yüô-koh ts'ing Li s-meo dô-kô tao gyi ah-nyiang-go veng-deo ky'i k'en-k'en yiu ts'ao læ veng-li
有一日雅各請李師母大家到其阿孃個墳頭去看看有草來墳裏
c'ih-kæn Gyi siao-go veng-li yiu hwô k'æ-kæn keh-go hwô z Yüô-koh zi sô cong-tih-go
出間。其小個墳裏有花開間，箇個花是雅各自所種的個。

Keh-go z'eo t'in-kô nyih-nyih-go Li s-meo teng Yüô-koh ky'i zing fong-liang-tin-go di-fông ziu læ
箇個時候天家熱熱個，李師母等雅各去尋風涼點個地方，就來
veng-go bông-pin tu dô-kô zo-zo siao-nying ih-k'eo feh-k'æ ts'ia-kwu zi sing-li en-dong-dong læ-tih ts'eng
墳個旁邊都大家坐坐。小人一口弗開，且顧自心裏暗洞洞來的忖。

Li s-meo yia læ sing-li læ-tih ts'eng-ts'eng Gyi ts'eng-tao keh-go siao-nying tsong yiu gyi ah-nyiang-go
李師母也來心裏來的忖忖。其忖到箇個小人總有其阿孃個
ziah-bing sang-tih m-yiu to-siao kong-fu hao deng ziu iao ky'ü-shü-de
弱病生的，嘸有多少工夫好庇，就要去世了。

Siao-nying-go sing-siang tsing-hao siang-te-go gyi tsih-we ngæn-tsing ts'ing-ting k'en-leh Li s-meo wô
小人個心想正好相對個，其只會眼睛清盯看勒李師母，話：
Ngô z feh neng-keo tsæ t'ing s-meo-go hao-hao kao-hyüing ngô z feh neng-keo dziang-kyiu læ shü-kæn-zông
「我是弗能夠再聽師母個好好教訓，我是弗能夠長久來世間上
læ-tong m to-siao nyih-ts k'ong-p'ô ngô iao si
來東，嘸多少日子恐怕我要死。」

Keh liang-go nyig k'eo-ngæ zo-leh hyü-to kong-fu hweh-r-jün Yüô-koh bô-ky'i-sing ky'i ao ih-kwang
箇兩個人口呆坐了許多工夫，忽然然雅各爬起身，去拗一梗
jü-go ô-ts siao-tao siah-siah-hao ziu tao gyi ah-di-go veng-mo ky'i liang-liang-siang
樹個桺枝，小刀削削好，就到其阿弟個墳墓去量量相。

Keh-tsao gyi teng Li s-meo wô S-meo ts'ia k'en keh veng-mo-go dziang-tön teng ngô iao yüong-go veng-mo
箇遭其等李師母話：「師母且看箇墳墓個長短等我要用個墳墓
pi-læ z tön-tin Ngô feh-zing t'ing ng-go kao-hyüing z m-deo-jü ko nyih-ts ih-ngæn feh ts'eng-tao
比來是短點^[1]。我弗會聽爾個教訓是嘸頭緒過日子，一眼弗忖到
si-go z-ken ih-ngæn feh siang-vông Jing-ming we læ kyiung ngô yia ih-ngæn feh hyiao-teh Yiæ-su joh-ze-go
死個事幹，一眼弗想望神明會來救我，也一眼弗曉得耶穌贖罪個
dao-li Ngô næn-kæn yiu ih-go i-s iao meng ng ts'ing ng wô-hyiang ngô dao
道理。我難間有一個意思要問爾，請爾話向我道。」

[1] 原書此處錯印爲 tön-tin

Li s-meo teng gyi wô Soh-go i-s iao meng ngô ni Ng yüong wô-c'ih-læ peh ngô
李師母等其話：「啥個意思要問我呢？爾用話出來撥我
t'ing
聽。」

Yüô-koh ziu teng Li s-meo wô Ng ts'eng-ts'eng ngô keh-go bing we hao ve S-meo wô
雅各就等李師母話：「爾付付我箇個病會好纏？」師母話：

Ngô z-jün siang-vông ng-go bing we hao-gyi dæn-z ng soh-go i-s meng ngô ni
「我自然想望爾個病會好其，但是爾啥個意思問我呢？」

Yüô-koh wô Ngô-zi hyiao-teh ngô-go bing ih-ding ve hao ngô hyiao-teh tsæ z ih-hyih ngô pih-ding
雅各話：「我自曉得我個病一定纏好，我曉得再是一歇我必定
teng ah-nyiang ah-di tso u-sen ky'i kw'eng-kæn Ah-nyiang teng ah-di yia z-jün we hwun-hyi ngô tao
等阿孃、阿弟，做烏碎去睞間。阿孃等阿弟也自然會歡喜我到
gyi-lah-go di-föng ky'i
其拉個地方去。」

Li s-meo t'ing-meng keh-fæn shih-wô ziu c'ih ngæn-li Yüô-koh k'en-kyin gyi c'ih ngæn-li teng gyi wô
李師母聽聞箇番說話就出眼淚。雅各看見其出眼淚等其話：
Feh-k'o k'oh hao-vong pe-shông ngô z feh-p'ô si Ngô si-'eo ziu we hyiang-foh Keh-z ng-zi
「弗可哭，好留悲傷，我是弗怕死。我死後就會享福。箇是爾自
coh-kwun teng ngô wô ngô yia læ Sing-shü doh-ko-de Ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh z deh-we tao
只管等我話，我也來《聖書》讀過了。」阿拉主耶穌基督是特爲到
shü-kæn-zöng læ kyiuz ze-nying ngô z ih-go ze-nying Yiæ-su tsong we kyiuz ngô s-teh ngô hao
世間上來救罪人。我是一個罪人，耶穌總會救我，使得我好
hyiang-foh sô-yi ngô ih-ngæn feh-p'ô si Ngô z ting æ-kying keh-we ting dz-pe-go Kyiuz-cü m-kyi-z
享福，所以我一眼弗怕死。我是頂愛敬箇位頂慈悲個救主，喚幾時
ngô we ky'i k'en-kyin Gyi Læ Gyi-go u-sen ngô yia we tsæ p'ong-djoh ah-nyiang teng ah-di Tsiang-læ
我會去看見其。來其個烏碎我也會再碰着阿孃^[1]等阿弟。將來
s-meo tao keh go di-föng ngô yia we teng ng tsæ siang-we Næn-kæn ngô yiu ih-nyang z-ken iao t'oh-t'oh ng
師母到箇個地方我也會等爾再相會。難間我有一樣事幹要託託爾。
Ngô si-ts 'eo ng yüong wô-hyiang bih-go 'oh-sang-ts dao peh gyi-lah hyiao-teh gyi tu yia pih-ding si
我死之後爾用話向別個學生子道，撥其拉曉得其都也必定死，
'oh-tsia ziang ngô nyin-kyi ky'ing 'oh-tsia nyin-kyi dziang-ming z m-su-go dæn-z dzi-tsao gyi-lah tu
或者像我年紀^[2]輕，或者年紀長命，是喚數個。但是遲早其拉都
pih-ding iao si Sô-yi tu pih-iao z-djöng yü-sin be-hao yü-sin siang-sing Kyiuz-cü Yiæ-su tso Gyi-go
必定要死。所以都必要時常預先備好，預先相信救主耶穌，做其個
tsing meng-du
真門徒。」

[1] 原書此處錯印爲 ah-nying

[2] 原書此處錯印爲 myin-kyi

Tsæ deng-zöng kyi-nyih Yüô-koh-go bing hyüong-ky'i-læ-de
再庵上幾日雅各個病兜起來了。
mõng-mõng gyi kóng Sing-shü-go shih-wô en-ve gyi sing
望望其，講《聖書》個說話安慰其心。

Li s-meo nyih-nyih tao gyi-go oh-li ky'i
李師母日日到其個屋裏去

Yiu ih-nyih Li s-meo zo-læ gyi min-zōng pin-yin Yüô-koh dōn-ky'i ky'ü-shü-de Feh-zing si-go zin-deo
有一日李師母坐來其眠牀邊沿雅各斷氣去世了。弗曾死個前頭

gyi en-en jün-jün kw'eng-joh 'o-yin yüih-seh ih-ngæn m-neh mô-wông kyi-tsao z-ka en-en sing-sing
其安安然然睞熟，和顏悅色，一眼喫得麻惶幾糟，是介安安心心

ky'i-de
去了。

Li s-meo teng gyi ngæn-tsing lo-lo-lôh pi-long-ts ziu song gyi tao veng-deo yi feh sô-teh
李師母等其眼睛擣擣落，閉攏仔，就送其到墳頭，又弗捨得

gyi yi hwun-hyi gyi yi-kying tao-leh T'in-dóng foh-ky'i m-gyüong-dzing-go di-föng
其，又歡喜其已經到了天堂，福氣喫窮盡個地方。

AO-HWE SHIH-HWÔNG KY·IN-TSAO

懊悔 說 話 欠 早

YIU ih-go ah-tia ky'ün-ky'ün gyi siao-nying wô Yiu ih-ky'i z-ken ngô djong-sang djong-si ve
有一個阿爹勸勸其小人，話：「有一起事幹我重生重世擔

mông-kyi keh-ky'i z-ken ngô næn-kæn we dziang-si kóng-peh ng t'ing
忘記，箇起事幹我難間會詳細講撥爾聽。」

Ngô siao-læ z-tsin ngô-go ah-tia feh-tsiao dza dzih-din ngô pi da-kæ-go ah-tia keng-kô ts'ing-æ
「我小來時節我個阿爹弗照昨值鈿我，比大概個阿爹更加親愛

ngô Ngô tao shü-vông-li ky'i doh-shü gyi we bao ngô zōng mô-teng teng gyi-zi dô-kô gyi-ts ngô yiu
我。我到書房裏去讀書其會抱我上馬鐙，等其自大家騎仔。我有

soh-go siang-vông soh-go sing-siang gyi we pông-dzu ngô hao i-jing ngô iao teh-djoh soh-go tong-si gyi
啥個想望，啥個心想，其會幫助我好依順。我要得着啥個東西，其

we ma-peh ngô Ngô keh-go z'-eo feh-tsiao dza en-en-tæn-tæn ko-nyih-ts feh-tsiao dza yiu fo-ky'i
會買撥我。我箇個時候弗照昨安安耽耽過日子，弗照昨有福氣，

ngô-go fo-ky'i yia z gyi-go fo-ky'i
我個福氣也是其個福氣。」

Ka z-tsin ngô nyin-kyi wa tsih-leh ts'ih-shü-de Yiu ih-nyih ah-tia kyü oh-li we næn-ko ngô
「介時節我年紀還只勒七歲了。有一日阿爹歸屋裏會難過，我

meo-lao yia z sang-bing tsih-yiu ngô teng liang-go ah-tsi hao tông-dzih gyi
母老也是生病，只有我等兩個阿姊好當值其。」

Gyi-go bing tsih-we dzin-dzin hyüong-ky'i-læ Keh-sing yiu ming-deo-go i-sang tu ts'ing-pin yia
「其個病只會漸漸兇起來。箇星有名頭個醫生都請遍，也

i-feh-hao
醫弗好。

Yiu ih-nyih tsao t'in-nyiang ngô k'en-kyin gyi-go siang-mao yüih-fah næn-ko ziu tseo-tsing gyi-go vông-li
「有一日早天亮我看見其個相貌越發難過，就走進其個房裏

ky'i k'en gyi Keh-tsao gyi teng ngô wô Siao-wæn ngô kyih-mih feh-tsiao dza næn-ko ngô iao ng teng ngô
去看其。箇遭其等我話：『小娃，我今末弗照咋難過，我要爾等我

ky'i tso ih-nyiang z-ken Læ keh-tsiang coh-teng zōng yiu ih-go yiah-fông ng yüong do-ts lih-k'eh peng-tao
去做一樣事幹。來箇張竹凳上有一個藥方，爾用馱仔立刻奔到

yiah-tin-li kao-fu Ka sin-sang gyi ziu we coh-yiah peh ng ts'ih feh-k'o yiu-lu yüong kw'a-kw'a ky'i
藥店裏，交付解先生，其就會捉藥撥爾。切弗可遊路；用快快去，

kw'a-kw'a læ z-de
快快來，是了。』

Ngô do-leh fông-ts peng-tao yiah-tin-li lu yiu ih-li ka kwông-kying Tseo-tao-ts yiah-tin
「我馱勒方子奔到藥店裏。路有一里介光景。走到仔，藥店

yüi kwaen-kæn yia m-nying læ-tih ing-we z li-pa-nyih-ts
有關間，也嘸人來的，因為是禮拜日子。」

Ka sin-sang z deng-læ zi-go oh-li lu wa iao ko-ky'i-tin tsæ-z pun-to li ngô ziu
「解先生是庵來自個屋裏，路還要過去點，再是半多里。我就

k'ô-ding cü-i feh-ky'i zing gyi
柯定主意弗去尋其。」

Keh-tsao tseo-cün-læ ngô lu-li læ-tih tang-sön dza-go hao we-teh ah-tia Ngô hyiao-teh kông hwông-wô
「箇遭走轉來我路裏來的打算咋個好回答阿爹。我曉得講謊話

z ting wá-go tsih-z ts'eng-ts'eng keh-vah z m-shih-fah
是頂壞個，只是忖忖箇伐是嘸設法。」

Kyü-tao-ts ngô ziu tao ah-tia u-sen ky'i k'en gyi Tseo-tsing gyi vông-li ngô ziu k'en gyi z 'o-jün
「歸到仔我就到阿爹烏碎去看其。走進其房裏我就看其是和然

t'ong-sah-de min-k'ong liao-bah ky'i nao-k'oh-deo 'en c'ih-leh t'ong-liu tsing-tsing z t'ong-leh k'o-lin k'en-kyin
痛煞了，面孔礪白氣，腦殼頭汗出勒湯流，真正是痛勒可憐。看見

gyi ka-go siang-mao ngô sing-li ziu ko-feh-ko ky'i ing-we yiah m-neh do-læ
其介個相貌，我心裏就過弗過去，因為藥嘸得馱來。」

Keh-tsao ah-tia teng ngô wô Ngô-go ng-ts ngô z hyüih-sing siang-vông ng læ ng ky'i
箇遭阿爹等我，話：「我個兒子，我是血心想望爾來，爾去

do-go yiah ngô z teng-feh-tao-cü ng yin-dzæ lih-k'eh peh ngô ky'üoh ky'üoh-ts keh-go t'ong iao-bông we
馱個藥我是等弗到知，爾現在立刻撥我喫，喫仔箇個痛要防會

ts'ò-tin
瘥點。」

T'ing-meng-ts ngô ziu be liang-sing tsah-vah deo tsih-we eo-tæn-tao ky'ing-ky'ing ing gyi wô
「聽聞仔我就被良心責罰，頭只會傴帶倒輕輕應其，話：

Tia-tia ngô yiah m-neh do-læ Ka sin-sang wô keh-go yiah læ gyi-lah-go tin-li z
『爹爹，我藥嘸得馱來。解先生話，箇個藥來其拉個店裏是

m-neh-go
嘸得個。』」

Ah-tia teng ngô wô Keh tao hyi-gyi Dza-we keh-go yiah læ gyi-lah tin-li m-neh-go
「阿爹等我話：『箇倒稀奇。昨會箇個藥來其拉店裏喫得個
ni Ziu ngæn-tsing ts'ing-ting k'en ngô ôh-ziang yiu-tin nyi-sing ngô tsih-z tæn-tsih ky'ing-yin k'ao-nyü
呢？』就眼睛清盯看我，惡像有點疑心我。只是單只輕言^[1]考語
teng ngô wô Ng k'en ah-tia z-ka læ-tih t'ong-sah z we-leh yiah m-neh ky'üoh ng yiu teh-cü
等我話：『爾看阿爹是介來的痛煞是爲了藥喫得喫，爾有得知
feh feh 弗？』』

[1] 原書此處錯印爲 ky'ing-yiu

Ka wô-ts ngô ziu tseo-c'ih-læ sing-li feh-tsiao dza næn-ko Tseo-tao zi-go vông-li ziu long-do
「介話仔我就走出來，心裏弗照咋難過。走到自個房裏就弄大
ngæn-li beh-c'ih k'oh feh diao-dzih
眼淚渟出，哭弗調直。」

Deng ih-hiyh yiu nying læ eo ngô iao ngô kw'a-kw'a tao ah-tia u-sen ky'i Tseo-tsing-ts ngô
「庵一歇有人來謳我，要我快快到阿爹烏碎去。走進仔我
k'en-kyin liang-go ah-ko teng ah-tsi tu læ min-zòng pin-yin lih-kæn ngô yia t'ing-meng ah-tia læ-tih kao-hyüing
看見兩個阿哥等阿姊都來眠牀邊沿立間，我也聽聞阿爹來的教訓
gyi kæ z-djöng hyiao-jing ah-nyiang kæ tso-nying tön-tsing kwe-kyü kæ i-jing T'in-vu ih-ts'ih-go ts-i ka
其，該時常孝順阿孃，該做人端正規矩，該依順天父一切個旨意介
tso 做。」

Ngô z ah-tia ting-siao-go ng-ts teng gyi-lah pi-læ nyin-kyi ts'ô yiu-ho Keh-go z'-eo gyi
「我是阿爹頂小個兒子，等其拉比來年紀差有夥。箇個時候其
pô gyi-go siu en-læ ngô-go deo-zòng wô Tsæ-z ih-zòng ngô ziu ky'i-de ng z m ah-tia
把其個手按來我個頭上，話：『再是一晌我就去了，爾是喫阿爹
de deng liang-nyih kong-fu ngô iao tsöng-læ veng-mo-li ng ih-sang ih-si feh neng-keo tsæ k'en-kyin ngô Ngô
了，庵兩日工夫我要葬來墳墓裏，爾一生一世弗能夠再看見我。我
næn-kæn iao ky'ün ng tsong iao tso-nying jing-kwe dao-kyü i-jing T'in-vu-go feng-fu k'en-dzong Kyiu-cü-go
難間要勸爾總要做人循規蹈矩，依順天父個吩咐，看從救主個^[1]
pöng-nyiang ting iao-kying ih-ngæn feh-k'o kông hwông-wô kyü-tang-kyü kæ tön-tsing löh-dzih
榜樣。頂要緊一眼弗可講謊話，句打句該端正，落直。』』

[1] 原書此處錯印爲 Kyin-cü-go

Keh-tsao ah-tia teng ngô tso tao-kao ts'ih-sing gyiu-k'eng T'in-vu pöng-dzu tō-hwô ngô Keh-go
「箇遭阿爹等我做禱告，切心求懇天父幫助^[1]朵化我。箇個
z'-eo ngô sing-li feh-tsiao dza næn-ko ngô ngæn-tsing feh-ken dæ-ky'i k'en ah-tia Ngô z hyiao-teh zi-go
時候我心裏弗照咋難過，我眼睛弗敢抬起看阿爹。我是曉得自個
ze tsih-z k'o-sih feh-k'eng tsiao-jing

罪，只是可惜弗肯招認。」

[1] 原書此處錯印爲 pōng-dzn

Deng ih-zōng ngô ziu 'ao-li da-k'oh dzong vōng-li hweh-r-jün peng-c'i'h hao-ziang dao-tseo ka
「庵一晌我就號淚大哭，從房裏忽而然奔出好像逃走介。」

'Eo-deo yiu nying læ t'ong-cü ngô ah-tia-go bing yü-kô li-'æ-de lin ih-kyü shih-wô tu ve
後頭有人來通知我阿爹個病愈加厲害了，連一句說話都嬉

kóng-de Ngô-go i-s z iao tsæ tao ah-tia-go u-sen ky'i gyiu nyiao-sô ziu ky'ing-ky'ing tseo-tsing ky'i
講了。我個意思是要再到阿爹個烏碎去求饒赦，就輕輕走進去。

Ih-tseo-tsing ziu t'ing-meng kyiao-s teng ah-tia læ-tih tso tao-kao Gyi ih-kyü shih-wô ngô üong-sang ve
一走進就聽聞教師等阿爹來的做禱告。其一句說話我永生嬉

mōng-kyi Gyi z-ka wô Gyi Ng T'in-vu tsiao-kwu keh læ-tih ky'ü-shü-go nying
忘記。其是介話：『求爾天父^[1]照顧箇來的去世個人。』

[1] 原書此處錯印爲 T'in-vn

Ngô t'ing-meng keh-kyü shih-wô sing-li feh-tsiao dza næn-ko ziang yiu ts' c'oh ngô ka Ngô ziu
「我聽聞箇句說話心裏弗照昨難過，像有刺戳我介。我就

kw'a-kw'a nyiah-leh mao-ts peng-tao Ka sin-sang oh-li ky'i do keh-go yiah yiah ih-kyi teh-djoh-ts ziu sah-k'eo
快快捏勒帽子奔到解先生屋裏去馱箇個藥。藥一記得着仔就煞口

'eo-ky'i-lih tsæ peng-tao zi-go oh-li læ Tseo-tsing-ts ziu peng-zōng ah-tia-go vōng-li do-do sing-hyiang
候氣力再奔到自個屋裏來。走進仔就奔上阿爹個房裏，大大聲響

eo-ky'i-læ wô Ngô ah-tia ngô ah-tia yiah læ-tong de
謳起來，話：『我阿爹，我阿爹，藥來東了。』

Tsih-z yiu nying teng ngô wô Feh-k'o hyiang Keh-tsao ngô k'en-kyin læ ah-tia vōng-li-go nying
「只是有人等我話：『弗可響。箇遭我看見來阿爹房裏個人

tu ngæn-li beh-c'ih ah-tia zi-go min-k'ong bah-bah-go de tsing-ziang si-go siang-mao ka
都眼淚渟出，阿爹自個面孔白白個了，正像死個相貌介。』

'Eo-deo ngô teh-cü ngô ting-hao-go ah-tia tsing-tsing z si-de K'o-sih K'o-sih ngô teng gyi
「後頭我得知我頂好個阿爹真正是死了。可惜！可惜！我等其

sô-kông-go kyih-sah ih-kyü shih-wô z hwông-wô
所講個結煞一句說話是謊話！」

Keh-tsao ngô k'oh-leh shóng-sing ts'eng-ky'i ah-tia-go hao-hao 'ang-i dong-dzing ky'ing-ky'ing
「箇遭我哭勒傷心，忖起阿爹個好好行意^[1]動靜，輕輕

fæn-fæn nyün-nyün siang-siang-go shih-wô teng z-djöng dæ ngô-go z-ken yi ts'eng-tao ngô-zi-go
泛泛，軟軟相相個說話，等時常^[2]待我個事幹；又忖到我自個

ze-ky'in we kóng hwông-wô p'in-p'in ka hao-go do-nying we ka læn-do feh ky'i do yiah s-teh gyi iao-böng
罪愆，會講謊話騙騙介好個大人，會介懶惰弗去馱藥，使得其要防

we-leh yiah feh ky'üoh-ts z döñ-ky'i-de Ngô-go ze tsing-tsing z do-do-go ngô-go pe-shông yia pe-shông
爲了藥弗喫仔是斷氣了。我個罪真正是大大個，我個悲傷也悲傷
feh-ko-ky'i-go
弗過去個。」

[1] 原書此處錯印爲 ang-i

[2] 原書此處錯印爲 z-djong

Tsæ deng liang-nyih ah-tia ziu en-tsông hao-de Ngô sing-li-go t'ong-kw'u jih-dzæ z tông-feh-ky'i
「再庵兩日阿爹就安葬好了。我心裏個痛苦實在是擋弗起，
se yiu deh-ma-go beng-yiu læ kóng en-wei-go shih-wô ngô ih-ngæn feh-k'eng t'ing ky'ün Gyi-lah tu feh hyiao-teh
雖有特買個朋友來講安慰個說話，我一眼弗肯聽勸。其拉都弗曉得
ngô sing-li-go djong-tæn keh-lah feh neng-keo ky'ün-wei ngô
我心裏個重擔，箇拉弗能夠勸慰我。」

Ko-leh kyi-nyih ah-lah zi-kô nying tu tseo-k'æ-de Gyi-lah en-teng ngô læ ih-zo shü-vöng-li
「過了幾日阿拉自家人都走開了。其拉安頓我來一坐書房裏。
Yiu jih-nyin-go kong-fu ngô m-neh kyü-tao peng-hyang læ Ngô læ-ts ziu tseo-tao ah-tia-go veng-deo ky'i
有十年個工夫我嚦得歸到本鄉來。我來仔就走倒阿爹個墳頭去
k'en-siang gyi Keh-deo ngô ngæ-peh-leng-teng lih-ts k'en-leh pun-nyih
看相其。箇頭我呆不愣敦立仔看了半日。」

Ngô keh-go z'-eo tsih-yiu ih-fæn sing-siang Ziah-neng-keo eo ah-tia tsæ bô-ky'i hao gyiu gyi-go
「我箇個時候只有一番心想。若能夠諳阿爹再爬起，好求其個
nyiao-sô ziu-z leng-ts'in leng-væn-go nying-ts ngô tu dzing-nyün do-c'ih tsih-z ky'in-tsao-de Gyiu ah-tia
饒赦，就是論千論萬個銀子我都情願駛出，只是欠早了。求阿爹
nyiao-sô-go z'-eo yi-kying yiu jih-nyin ko-de Ngô yin-dzæ tsih-hao ao-hwe kæ-ko gyiu-gyiu t'in-zöng-go Ah-tia
饒赦個時候已經有十年過了。我現在只好懊悔改過求求天上個阿爹
æ-lin ngô pô ngô kóng hwöng-wô p'in do-nying-go ze teng yü-to ih-ts'ih-go ze tu yüöng
哀憐我，把我講謊話，騙大人個罪，等餘多一切個罪，都用
Kyiу-cü Yiae-su-go pao-hyüih gyiang-diao
救主^[1]耶穌個寶血澆掉。」

[1] 原書此處錯印爲 Kyin-cü

Næn-kæn ng-lah doh keh-peng shü-go siao-nying yiu iao-kying-go i-s læ-tih ngô iao ng-lah we
難間爾拉讀箇本書個小人，有要緊個意思來的，我要爾拉會
ts'eng-leh ming-bah ziu-z siao-nying yia we væn-ze yia hao we-be T'in-vu-go feng-fu yia hao feh-t'ing
忖勒明白。就是，小人也會犯罪，也好違背天父個吩咐，也好弗聽

zi-go shü-kæn-zōng do-nying-go shih-wô Yia fi-dæn keh-sing ze-ky'in we væn-djoh ko-ko siao-nying yia yi-kying
自個世間上大人個說話。也非但箇星罪愆會犯着，個個小人也已經
tu væn-djoh-ko-de
都犯着過了。

Keh-go siao-wæn yiu sæn-yiang ze ming-ming væn-tih ih z we-be Jing-ming-go feng-fu eo gyi
箇個小娃有三樣罪明犯的。一、是違背神明個吩咐，謳其
yüong hyiao-jing vu-meo tsiao ng-diao kyiæ sô-wô-tih nyi z kóng hwông-wô yia z Jing-ming sô
用孝順父母，照五條誠所話的^[1]；二、是講謊話，也是神明所
u-su-go saen z feh-we mô-zōng ky'i jing-ze gyiu ah-tia-go nyiao-sô
惡憠個；三、是弗會馬上去認罪，求阿爹個饒赦。

[1] 原書此處錯印爲 sô-wö-tih

Dæn-nyün cong doh keh-peng shü-go siao-nying tu feh-we k'en gyi-go pông-tyang Dæn-nyün T'in-vu we s-lôh
但願衆讀箇本書個小人都弗會看其個榜樣。但願天父會賜落
gyi Sing-Ling hao pông-dzu ng-lah tu feh-we kóng hwông-wô 'oh-tsia væn-djoh bih-tyang ze-ky'in Jü-ko we-leh
其聖靈好幫助爾拉都弗會講謊話，或者犯着別樣罪愆。如果爲了
nyüoh-sing-go nyün-ziah we-leh Mo-kwe-go t'iao-so 'oh-tsia we-leh bih-tyang-kao yün-kwu yiu ze
肉身個軟弱，爲了魔鬼個^[1]挑唆^[2]，或者爲了別樣告緣故有罪
væn-teh dæn-nyün ng-lah tu we kw'a-kw'a ky'i jing-ze gyiu-gyiu nyiao-sô
犯得，但願爾拉都會快快去認罪，求求饒赦。

[1] 原書此處錯印爲 Mô-kwe-go

[1] 原書此處錯印爲 t'iao-sô

Tso-nying k'o-pi keh-hæ ko-tyang
做人可比隔海^[1]過洋，

[1] 原書此處錯印爲 k'eh-hæ

Hæ-min yi kw'eh yi moh-ts'eh-en
海面又闊，又墨漆暗；

Ih-sang ih-si k'o-pi z hæ
一生一世可比是海，

Tao ô-si yia k'o-pi zóng-ngen
到下世也可比上岸。

Uô-tông feh-zing we-be Jing-ming
亞當弗曾違背神明，

Dong-sing k'æ-jün yiu hao-hao t'in
動身開船有好好天；

Jing-fong wun-wun-leh yiang-ky'i-læ
順風緩緩勒揚起來，

T'in-dông-go mô-deo k'en-leh-kyin
天堂個碼頭看勒見。

Væn-ze ts-'eo hæ-li tsôh-löng
犯罪之後海裏作浪，

Gwông-fong ziu teo-deo bih-loh-læ
狂風就兜頭別落來；

Nyih-deo loh-sæn-de t'in ts'eh-en
日頭落山了，天漆暗，

Zông t'in-dông hæ-lu s-feh-læ
上天堂海路駛弗來。

Nyüoh-sing-go s-yüoh ziu-z lóng
肉身個私慾就是浪；

Mang-fong ziu-z mo-kwe mi-'öh
猛風^[1]就是魔鬼迷惑，

[1] 原書此處錯印爲 Mông-fong

Pa ngeo-ziang ziu-z tseo en-lu
拜偶像就是走暗路；

Jün ngô-tsiao ziu-z nying vah-lôh
船研礁就是人罰落。

Feh-jün ngô kying-z-ka mih-vóng
弗然我竟是介滅亡，

Ky'ü-leh Jing-ming kah-nga k'æ-eng
虧勒神明格外開恩；

Yiæ-su lôh-væn lae djün Foh-ing
耶穌落凡來傳福音，

K'o-pi tin hæ-du-zöng t'ah-teng
可比點海塗上塔燈。

Ng-lah siao-nying nyin-kyi se ky'ing
爾拉小人年紀雖輕，

Keh-kwun teng-long ng yia k'o tin
箇管燈籠爾也可點；

Yia k'o-yi ky'ün bih-nying hwe-kæ
也可以勸別人^[1]悔改，

[1] 原書此處錯印爲 bih-nyng

Siang-sing Yiæ-su dô-kô zông t'in
相信耶穌大家上天。

CONG
終。